

מידעון החברה האנטומולוגית

מספר 7
ינואר 2025

סיכום הכנס ה-41 של החברה האנטומולוגית

הכנס השנתי של החברה התקיים ב-28 באוקטובר 2024. הכנס אורגן על ידי עמיתינו מאוניברסיטת חיפה אך עקב המצב הביטחוני, התקיים בפועל בפקולטה לחקלאות, מזון וסביבה של האוניברסיטה העברית ברחובות. אנחנו מודים הן לוועדה המארגנת מחיפה (אלעד חיל, איל פריבמן, משה ענבר, יונתן מרסמן, תמר קיסר, אלון זילברבוש) והן לעמיתינו מהמחלקה לאנטומולוגיה בפקולטה לחקלאות שהתגייסו בהתרעה קצרה לעזור בארגון הלוגיסטי של הכנס ברחובות.

הכנס היה מוצלח ביותר למרות המתיחות הביטחונית; השתתפו בו יותר מ-230 איש והוא כלל 68 הרצאות ב-12 מושבים (3 מביניהם מושבים שיזמו המשתתפים), 9 כרזות, הרצאת מליאה, 4 דברי הספד וישיבת עדכון של ועד החברה.

צילומים: עמירם לוי שקד

צילומים: עמירם לוי שקד

סיכום רשמים מהכנס מאת ד"ר דרור הדר הופיע בגיליון נובמבר 2024 של העיתון **יבול שיא**:
<https://kenes-media.com/flipbook/%D7%99%D7%91%D7%95%D7%9C-%D7%A9%D7%99%D7%90-%D7%A0%D7%95%D7%91%D7%9E%D7%91%D7%A8-2024>

בתחרות הרצאות התלמידים המצטיינות זכו התלמידים הבאים:

הרצאות מוסמר

- מקום ראשון **מאי המבורג** (האוניברסיטה העברית)
תחרות בין-מינית בין זבוב האפרסק (*Bactrocera zonata*) לזבוב הפירות הים תיכוני (*Ceratitis capitata*): אפיון מנגנונים מתווכי אינטראקציות בין הזחלים בפרי.
- מקום שני **דפנה לוז** (אוניברסיטת תל אביב)
טקסונומיה ואקולוגיה של חיפושיות מים ממשפחת הנחליתיים (Elmidae) בישראל.
- אסף צדקה** (מכון וולקני והאוניברסיטה העברית)
השפעת הורמון הנעורים על ההתרבות של נגיף השיתוק האקוטי הישראלי בדבורת בומבוס האדמה.
- מקום שלישי **עומר קמה** (מכון וולקני והאוניברסיטה העברית)
השפעת תנאי הסביבה על ההתפתחות של מלכת דבורי הדבש *Apis mellifera*.

הרצאות דוקטורט

- מקום ראשון **אביתר שר-שלום** (האוניברסיטה העברית)
Sweet tracking: A novel AI approach to explore mosquitoes – sugar foraging interaction
- מקום שני **שבי ונר-ריפס** (האוניברסיטה העברית ומכון וולקני)
Size-dependent mating success under mating disruption: implications for pink bollworm control
- מקום שלישי **זינא גאנם** (האוניברסיטה העברית)
הערכת השפעת מקור האנרגיה על מארג המזון ומאסף פרוקי הרגליים במערות.

עודפי הכיבוד שנשארו בתום הכנס נאספו על ידי חברנו שגיא גל (בתמונה משמאל למעלה) שהעביר אותם כתרומת החברה האנטומוולוגית לכוחותינו בגבול לבנון.

הסיור השנתי של החברה האנטומוולוגית

רשמו את התאריך - הסיור השנתי המודרך לחברי החברה האנטומוולוגית ולבני משפחותיהם יתקיים בשבוע של חול המועד פסח – 14-17 באפריל, בפארק הטבע רמת הנדיב. תאריך מדויק ופרטים נוספים יישלחו סמוך למועד הסיור. עלות הסיור 20 ₪ למבוגר. ילדים עד גיל 12 משתתפים חינם.

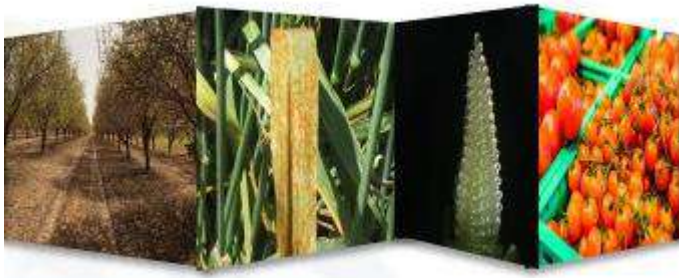
כנסים וימי עיון

כנס מדעי החקלאות בישראל

הכנס יתקיים בתאריכים **15-17 בספטמבר 2025** באוניברסיטה העברית בירושלים. הוועדה המארגנת כוללת נציגים מכל אגודה העוסקת במדעי החקלאות ונציגים משירות ההדרכה והמקצוע של משרד החקלאות. בחודשים האחרונים הוגשו הצעות למושבים והוועדה המדעית עמלה על התוכנית המדעית בהתאם להצעות ולצרכים של כל תחום מחקר חקלאי. הכנס צפוי להתקיים במתכונת של ארבעה מושבים מקבילים ויכלול הרצאות מליאה של מדענים מובילים במדעי החקלאות. קול קורא להגשת תקצירים יצא בקרוב, ובהתאם יישלח עדכון לחברי החברה האנטומולוגית.

חברי הוועדה המארגנת

+ איתי הרמן – האגודה המדעית הישראלית לגידולי שדה וירקות
+ מאור מצרפי - האגודה הישראלית למדע העשבים
+ דנה מנט - החברה האנטומולוגית בישראל
+ הלל מלכה - שה"מ, משרד החקלאות
+ סמדר הרפז-סעד – האגודה הישראלית לחקר עצי פרי
+ ויקטור אלחנתי - האגודה הישראלית להנדסה חקלאית
+ אברהם גמליאל - העמותה הישראלית למחלות צמחים
+ שחר ברעם – האגודה הישראלית למדעי הקרקע
+ שלי דרווין - האגודה למדע העופות סניף ישראל

יום עיון – הביולוגיה של נמלת האש הקטנה ומאמצי הכלתה בישראל

יום עיון לסקירת ההתקדמות במחקר על נמלת האש הקטנה בישראל ומאמצי הניטור וההכלה שלה בארץ יתקיים ביום ד', **12 במרץ 2025** במוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט באוניברסיטת תל אביב. יום העיון, בחסות משרד המדע, יכלול 9 הרצאות של חוקרים ואנשי מקצוע. ההשתתפות ללא תשלום אך בהרשמה מראש באתר מוזיאון הטבע.

לתכנית ולהרשמה: https://smnh.tau.ac.il/mw_event/lfa120325

הביו-בליץ השני לכבוד פני אמת

ב-**20-21 במרץ 2025** יתקיים הביו-בליץ השני לכבוד פני אמת, בארגון אוספי הטבע הלאומיים, באוניברסיטה העברית בירושלים וגן החיות התנ"כי – אקווריום ישראל.

פרטים נוספים יפורסמו קרוב יותר למועד האירוע באתר גן החיות <https://www.jerusalemzoo.org.il>, באתר האוספים <https://nnhc.huji.ac.il>, בדף הפייסבוק של אוספי הטבע הלאומיים באוניברסיטה העברית בירושלים <https://www.facebook.com/nationalnaturalhistorycollections> ובאתר מעבדת העכבישנים הישראלית: <https://www.spiderlab.co.il>

כנס "דבוראים וחקלאים נפגשים"

ביום רביעי, **5 בפברואר 2025**, יתקיים כנס מקצועי במכון שמיר למחקר, בהובלת ד"ר נורית אליאש, ד"ר מוקי נגרי והיחידה לחקלאות וחדשנות גולן, בנושא האבקה בחקלאות. הכנס מהווה מפגש בין דבוראים (נותני שירותי האבקה) ונוטעים (מקבלי שירותי האבקה), להכרת הצרכים, הבעיות והמגבלות של כל אחד מהצדדים. זאת במטרה לקדם תקשורת בין הצדדים להגברת יעילות ההאבקה והפחתת הפגיעה בדבורים. הכנס יכלול הרצאות בנושאים רלבנטיים לתחום ההאבקה במטע: החל מצרכי ההאבקה של העץ, דרך נזקי ריסוס לדבורים, וכלה בהיבטים של אינטראקציות מאביקי בר, דבורי דבש וגידולי שירות. במהלך הבוקר נשמע הרצאות מפי פרופ' ארנון דג, ד"ר הילה סגרה, ד"ר מוקי נגרי וד"ר נורית אליאש, ומדריך תחום דבורים בשה"מ שלומי זרחין. את הכנס נסיים בפאנל מומחים בדיון על סוגיות בוערות בתחום. ההרשמה פתוחה לדבוראים, נוטעים, פקחים חקלאים וחוקרים. Agri@gri.org.il.

כנס מעבדה פתוחה - מבט מקרוב על מזיקים ומחלות במטע ובכרם

ביום שלישי, **25 בפברואר 2025**, יתקיים כנס מקצועי בהובלת ד"ר ליאור גור והיחידה לחקלאות וחדשנות גולן במכון שמיר למחקר בקצרין. הכנס ישלב הצצה חיה לתוך עולם המזיקים והמחלות, באמצעות מבט מיקרוסקופי חי במהלך הכנס, לצד סדרת הרצאות של איתן רכט, כרמית סופר-ארד, ארנון טביק, ד"ר רועי כספי, ודוד כהן-קלס, במגוון נושאים מקצועיים: אקריות, אויבים טבעיים, מחלות צמחים כמו קמחון וכשותית, וניטור מזיקים כגון עש התפוח ותריפסים. בסיום הכנס תתקיים הרצאת אורח של ד"ר עידו לביא בנושא וירולוגיה. ההרשמה פתוחה לחקלאים, פקחים, מדריכים, חוקרים, ולכל המתעניינים בתחום הגנת הצומח. Agri@gri.org.il.

פרויקט ניטור פרפרים בשטחים שרופים

אגודת חובבי הפרפרים יוזמת ניטור פרפרים בשטחים שרופים לאורך קווי העימות בעוטף עזה ובגבול הצפון. אנחנו מקווים להצליח לקבל סיוע כספי למימון הנסיעות למתנדבים שיצטרפו לניטורים אלה. המעוניינים לתרום לפרויקט מתבקשים להירשם בכתובת האגודה – parpar4u@gmail.com. הפרויקט מתוכנן לחמש שנים, והניטורים יבוצעו בממוצע כל שבועיים - פחות בחורף ויותר באביב.

יש חקלאות באופק!

בחוות היישום וההכשרה של היחידה לחקלאות וחדשנות בגולן (<https://www.agrigolan.org.il>) מתקיימת תכנית ייחודית שמשלבת תלמידות מאולפנת "רגבים אופק" של רשת רוח הגולן בעשייה חקלאית מתקדמת. במסגרת התכנית מגיעות התלמידות לחווה שלוש פעמים בשבוע, עוסקות בעבודה מעשית, ומבצעות מחקרים ואיסוף נתונים בשטח.

מטרת התכנית היא לחבר את התלמידות לעולמות החקלאות המודרנית תוך חשיפה לכלים ולשיטות מתקדמות. בין הפעילויות בתכנית: עבודה בגידולים מתקדמים, ניתוח נתוני צמיחה, ושימוש בטכנולוגיות חדשניות המשלבות בין המדע לשטח. במהלך הפעילות זוכות התלמידות להתנסות ייחודית שמשלבת בין עבודה מעשית למחקר אקדמי. הן לומדות על תהליכים חקלאיים, מתמודדות עם אתגרים אמיתיים בשטח, ומפתחות כישורים שיעמדו לרשותן בהמשך דרכן.

עדי מנור, מנהלת כוח האדם בחוות היישום: "תכנית זו לא רק מפתחת את כישוריהן של המשתתפות, אלא גם מהווה צעד משמעותי בקידום חיבור הדור הצעיר לעולמות החקלאות והחדשנות, ומצמיחה דור חדש של נשות מקצוע בתחום".

צילומים: היחידה לחקלאות וחדשנות גולן

קורס חדש

הקורס **ביולוגיה ואקולוגיה של מערות** הוא קורס מרוכז חדש במסגרת החוג לאקולוגיה, אבולוציה והתנהגות באוניברסיטה העברית בירושלים, שיינתן על ידי ד"ר אפרת גביש-רגב. הקורס מיועד לתארים מתקדמים, ומזכה את המשתתפים ב-3 נק"ז, חובת השתתפות 100%. השנה הקורס יתקיים בתאריכים 2-6 במרץ 2025, ויכלול הרצאות, שני ימי סיור ועבודת שדה במערות. הקורס יתקיים פעם בשנתיים.

לפרטים נוספים: <https://shnaton.huji.ac.il/index.php/NewSyl/90901/1/2025>.

חדשות אנטומולוגיות

רפואנית מסתורית ונדירה מאוד נאספה במלכודת אור בעין עבדת בדצמבר 2024 על ידי יעל קניגסברג, תלמידת דוקטורט במעבדתה של פרופ' נטע דורצ'ין, מבית הספר לזואולוגיה באוניברסיטת תל אביב. החיפושית שייכת לסוג *Lydomorphus* הכולל 74 מינים מתוארים, הנפוצים באפריקה (כולל מדגסקר) ובאסיה הטרופית והסובטרופית, בין תורכיה במערב לתאילנד במזרח. מבין המינים הללו 17 מינים ידועים מהאזור הפליארקטי: צפון אפריקה, המזרח התיכון, חצי האי ערב, איראן ופקיסטן. המין היחיד הידוע מישראל הוא *Lydomorphus palaestinus*, שלמרות הנרמז בשמו אין תפוצתו רק בישראל, כי אם גם בצפון אפריקה, בחצי האי סיני, בעבר הירדן ובחצי האי ערב. המין תואר מישראל ב-1871 מפרט אחד שנאסף כלשון התיאור "בסביבות יריחו למרגלות הרי יהודה" על ידי חוקר החיפושיות הגרמני תיאודור קירש (1889–1818), יחד עם עוד כתריסר מיני חיפושיות שנאספו במצרים.

הרפואנית *Lydomorphus palaestinus*. צילום: לייבעלע פרידמן

באוסף החרקים הלאומי של מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט באוניברסיטת תל אביב היה עד עתה רק פרט אחד של *L. palaestinus* שנאסף ב-2001 בשיזפון (נאות סמדר), אף הוא במלכודת אור. הבוגרים של *Lydomorphus* נאספים במלכודות אור לעיתים רחוקות, וכמעט דבר אינו ידוע על הביולוגיה של 74 מיני הסוג. יש לשער שבדומה לרפואניות אחרים שאורח חייהם ידוע, מיני *Lydomorphus* הינם בעלי גלגול-יתר (hypermetamorphosis) והזחלים שלהם מתפתחים כטפילים בקינים של דבורי בר יחידאיות או בתטולות של חגבים.

הרפואניות ידועות בהיותן רעילות, ובדרך כלל מתהדרות בצבעי אזהרה (צבעים אפוסמטיים), על מנת להרתיע אויבים פוטנציאליים מלתקוף אותן. *L. palaestinus* היא דוגמה נדירה לרפואנית ללא צבעי אזהרה: אפרפרה-חומה ואינה בולטת. עיניה הגדולות מרמזות על אורח חיים לילי.

רשם: לייבעלע פרידמן

עוטף גולן – פרויקט חדשני של מכון שמיר למחקר ומו"פ עוטף עזה

מכון שמיר למחקר ומו"פ עוטף עזה מובילים יחד יוזמה פורצת דרך לטיפול באקרית הוורואה, אחד המפגעים המרכזיים שמאיימים על בריאות דבורי הדבש בעולם. במסגרת קול קורא של הרשות לחדשנות, זכה המיזם לתמיכה משמעותית של 1.4 מיליון ₪, ומטרתו לייצר פתרונות הדברה ידידותיים לסביבה ולהבטיח את בריאות אוכלוסיות הדבורים החיוניות להאבקות גידולים חקלאיים בישראל ובעולם. באמצעות שילוב של ידע גנומי, טכנולוגיות חדשניות ושיטות יישומיות, הפרויקט שואף להציע מענה ממוקד נגד אקרית הוורואה, טפיל שמסכן את חיי הדבורים ומוביל לפגיעה חמורה בתפקוד הכוורות ובהאבקות גידולים. את הפרויקט מובילות ד"ר נורית אליאש ממכון שמיר, חוקרת דבורים המתמחה באקרית הוורואה, וד"ר אסנת מלכה ממו"פ עוטף עזה, חוקרת דבורים המתמחה באקולוגיה כימית. יחד עם חברת ההזנק הישראלית ToBe, הן מפתחות פתרונות טכנולוגיים מתקדמים לניהול בר-קיימא של הכוורות.

במעבדה של ד"ר אליאש מתמקדים בין היתר בחקר יחסי הגומלין בין דבורת הדבש, אקרית הוורואה והוורוסים שהאקרית מעבירה לדבורה, וכן בפיתוח חומרים ידידותיים וחדשניים שיישעו במאבק באקרית תוך שמירה על בריאות הדבורים. ד"ר אסנת מלכה מתמקדת בחקר המנגנונים המעצבים את יחסי הגומלין בין חרקים לצמחים לצד בחינת השפעתם של גורמים סביבתיים על התנהגות דבורת הדבש.

ד"ר נורית אליאש. צילום: מכון שמיר למחקר

אקרית הוורואה. צילום: ד"ר נורית אליאש.

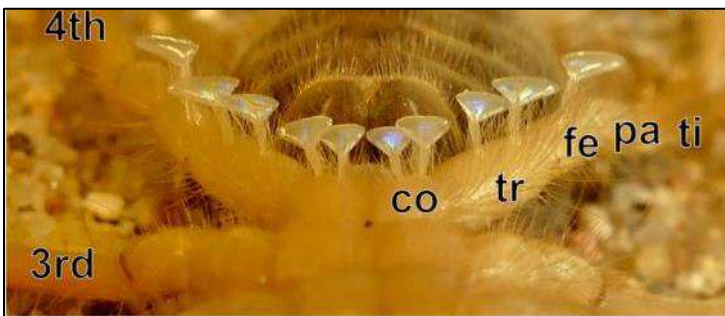
זרקור למחקר

עכשובי ישראל

עכשובאים (Solifugae) היא סדרה של עכבישנים יבשתיים חסרי עוקץ (איור 1), בעלי גפי-פה גדולות מסוג מלקוחיים (Chelicera), ואיברי חישה כימית הנקראים פטישוניים (Malleoli or Racquet organs) שממוקמים בגחון הגוף, על זוג הרגליים האחוריות (איור 2). העכשובים הינם טורפים הנפוצים בעיקר בבתי גידול מדבריים וידועים ביכולת הריצה המהירה שלהם, המתאפשרת בזכות מערכת תרכיאות מפותחת המגיעה לכל חלקי הגוף.

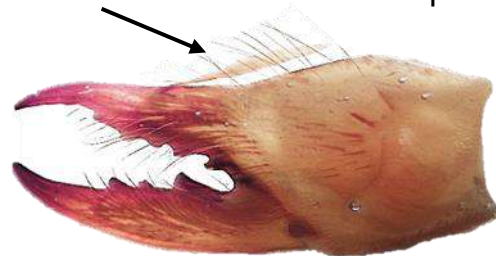
איור 1: עכשוב מחזיק חרק במלקוחיים (Chelicera). צילום: שלמי אהרן.

איור 2: מבט גחוני על זוג הרגליים הרביעי, עם איברי הפטישוניים. מתוך: Sombke et al. 2019.

בעולם מוכרים יותר מ-1200 מינים ב-12 משפחות, ובישראל כ-50 מינים המייצגים 6 משפחות. עכשובים נחקרו בישראל בשנות השישים של המאה הקודמת במסגרת התואר השני של ד"ר גרשם לוי ז"ל, באוניברסיטה העברית בירושלים, בהנחיית פרופ' אהרן שולוב ובשיתוף עם פנחס אמת. ממחקר זה פורסם מגדיר בעברית למינים הידועים מישראל (מגדיר לעכשובי ישראל, גרשם לוי 1963, טבע וארץ ה'), המבוסס על תכונות מורפולוגיות, כפי שהיה מקובל במאות הקודמות. זאת למרות שמרבית התכונות שבהן השתמשו בעבר להגדרת עכשובים קשות לזיהוי ולעיתים אינן מאפיינות רק טקסון יחיד (מין, סוג ומשפחה). בשנים האחרונות נעשה מאמץ בקרב טקסונומים החוקרים עכשובים למצוא סט של תכונות קלות לזיהוי ובעלות משמעות למיון טקסונומי. דוגמה לסט תכונות כזה היא התכונות הקשורות לצורה ולטקסטורה של איברי-השוט (flagella) הנמצאים על המלקוחיים של זכרים בוגרים (איור 3), ומשמשים את הזכר במהלך ההזדווגות.

איור 3: כליצרה של עכשוב זכר ממשפחת המבעיתניים Galeodidae, עם איבר-השוט בצורת נוצה (חץ) על המפרק הנח (העליון) של הכליצרה. צילום: אילאל פרל.

בהכללה ניתן לומר שקל יותר להגדיר זכרי עכשובים לרמת המין על פי איברי-השוט, מכיוון שהם ייחודיים לרמת משפחה, סוג ומין. לעומת זאת קשה יותר להגדיר נקבות, והגדרת עכשובים צעירים מאתגרת אפילו יותר, משום שהתכונות הייחודיות למשפחות מסוימות מופיעות לרוב רק בפרטים בוגרים. רק משפחה אחת הנפוצה בישראל – החופרניים (Rhagodidae) ניתנת לזיהוי בקלות בכל שלבי החיים בזכות שילוב התכונות של צבע כהה, רגלי הליכה קצרות ביחס לגוף, ומיקום גחוני של פי-הטבעת, בעוד שבכל שאר חמש משפחות העכשובים הידועות מישראל מיקום פי-הטבעת הוא אחורי ולא גחוני.

בשנה האחרונה, ד"ר אריקה גרסיה, מלגאית פולברייט באוספי הטבע הלאומיים, האוניברסיטה העברית בירושלים, בשיתוף פעולה עם ד"ר אפרת גביש-רגב, מנהלת אוסף העכבישנים הלאומי (האוניברסיטה העברית בירושלים) ועם תלמידת תואר ראשון אילאיל פרל המבצעת פרויקט מחקר על עכשבים, השתמשה בשיטות מולקולריות חדשניות כדי להפיק דנ"א מפרטים היסטוריים באוסף, כולל אב-טיפוס של כמה עשרות מינים, והשוותה ביניהם לבין התכונות המורפולוגיות של כל מין על מנת לבחון את גבולות הסוגים והמינים של עכשבי ישראל, וכדי לייצר בסיס נתונים מולקולרי שיאפשר בעתיד לזהות צעירים ונקבות. העבודה צפויה לראות אור במהלך החודשים הקרובים.

נראה שבעקבות תוצאות העבודה המולקולרית, חלק מהמינים שתוארו רק מנקבה או רק מזכר מהווים למעשה שמות נרדפים (סינונימים) שיאוחדו למין אחד. בנוסף, נראה כי מספר מינים חדשים למדע נמצאו באמצעות השיטות המולקולריות ובתמיכה של תכונות מורפולוגיות כמו איבר-השוט, כך שלאחר סיום העבודה הטקסונומית מספר המינים בישראל צפוי להישאר סביב 50 מינים.

עבודה בסיסית זו צפויה לתרום לקידום מחקר העכשבים המתחדש בישראל במספר דרכים:

1. הכרת מגוון העכשבים בישראל וחיבור בין תכונות מורפולוגיות ומולקולריות לצורך זיהוי מולקולרי של פרטים צעירים ונקבות לזכרים.
2. הבנת האבולוציה והביוגיאוגרפיה ההיסטורית של פאונת העכשבים בישראל.
3. הבנת תפוצת מיני העכשבים בישראל, ושימוש במידע מהאוספים לבחינת השפעת האדם על תפוצתם.

רשמה: אפרת גביש-רגב

מבחר פרסומי חברים בשנה החולפת

דבוראים

Pisanty G, Wood TJ (2024). The early-diverging subgenera of the bee genus *Andrena* (Hymenoptera: Andrenidae) in the Old World. *Zootaxa* 5474 (5): 451–488.

Yegorenkova E, Yefremova Z (2024). Revision of the genus *Kolopterna* Graham (Hymenoptera: Eulophidae), with description of three new species. *Israel Journal of Entomology* 53: 63-91.

פרפראים

Seltzer R, Zer Eshel G, Yinon O, Afani A, Eitan O, Matveev S, Levedev G, Davidovitz M, Ben Tov T, Sharabi G, Shapira Y, Shvil N, Atallah I, Hadad S, Ment D, Hadany L, Yovel Y. (2024). Female moths incorporate plant acoustic emissions into their oviposition decision-making process. *eLife* 13:RP104700.

עכבישנים

Finkel M, Ben-Asher A, Shmula G, Armiach Steinpress I, Ganem Z, Hammouri R, Garcia E, Szüts T, Gavish-Regev E. (2024). Machine learning approaches to assess microendemism and conservation risk in cave-dwelling arachnofauna. *Conservation Genetics* 25: 1103-1110. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10592-024-01627-5>

Finkel M, Ben-Asher A, Shmula G, Armiach Steinpress I, Ganem Z, Hammouri R, Garcia E, Szüts, Gavish-Regev E (2024). Arachnid assemblage composition diverge between south- and north-facing slopes in a Levantine microgeographic site. *Diversity* 16(9): 540. <https://doi.org/10.3390/d16090540>.

Marusik YM, Zonstein S (2024) The spider genus *Oecobius* (Araneae: Oecobiidae) in Israel, with description of a new species and new synonymies. *Israel Journal of Entomology*, 53, 49–62. <https://doi.org/10.5281/zenodo.11532642>

מינים חדשים למדע של פרוקי רגליים שתוארו השנה מישראל

(פרטים מלאים של המאמרים הרלבנטיים מופיעים בעמוד הקודם).

דבוראים

- שלושה תת-סוגים חדשים ומין חדש של דבורים ממשפחת האנדרניים, בעיקר מבתה ים תיכונית. המין החדש, *Andrena otoolei* נקרא על שם חוקר הדבורים האנגלי כריס או'טול.

Pisanty & Wood 2024

- מין חדש של צרעה טפילית, *Kolopterna nettae*, ממשפחת האילופיטיים (Eulophidae) מטפיל יתוצים בעפצי ניצנים על מגוון מיני סלקיים בערבה.

Yegorenkova & Yefremova 2024

עכבישים

- שני מיני עכבישים, הקפצן *Habrocestum nahalit* והנמלן *Lachesana salam* תוארו מנחל כזיב, כחלק ממחקר בו הושווה מאסף מיני העכבישנים בין המפנה הדרומי והצפוני של הנחל.

Finkel et al. 2024

- מין חדש, *Oecobius armiachi*, ממשפחת הֶדְרִפִּינְתִּיִּים (Oecobiidae), נאסף מעל פני סלעים ביערות אורן נטועים בהרי יהודה והנגב הצפוני.

Maruskik & Zonstein 2024

Andrena otoolei
Pisanty & Wood 2024

Oecobius armiachi
Marusik & Zonstein 2024

Kolopterna nettae
Yegorenkova & Yefremova 2024